I väveriets butik
trängs kantbanden
i de 300-åriga hyllorna.

Santa Maria del Fiore, Florens mäktiga domkyrka i hjärtat av staden.

FRASANDE HISTORIA

Ända sedan slutet av 1700-talet har Antico Setificio Fiorentino försett slott och palats världen över med finast tänkbara sidentyger.

TEXT OCH FOTO JOHN WERICH

På en vacker men lite sömnig gata ett stenkast från Arnofloden ligger en riktig liten hantverksjuvel. Vi ringer på en ringklocka under en diskret liten skylt. Grinden öppnas till en lummig och lugn innergård, längs väggarna klättrar rosor och palmer skänker skön skugga. Inifrån en öppen dörr hörs ljuden från de snart 300-åriga vävstolarna. Här har Antico Setificio Fiorentino legat sedan det först slog upp portarna år 1786.

Vi befinner oss i Florens, konstens och skönhetens högborg, där många av historiens största uppfinnare, konstnärer och mecenater levt och verkat och bidragit till att skapa det som sedermera kom att kallas renässansen. Mycket av de rikedomar som ligger bakom renässansen skapades genom Florens handelsmäns ull- och sidenhandel och redan under 1400-talet var florentinskt siden erkänt över hela Europa för sin höga kvalitet. >

Vackra tyger vävda
i så kallat Ermisino.

Man väver fortfarande för
hand på 1700-talsvävstolar.

»Väveriet har sedan starten specialiserat sig på sidentyger av högsta kvalitet«

Butiken har legat i samma lokaler sedan starten på 1700-talet. Här visas alla tyger för kunder från hela världen.

> Likt klanerna i Skottland beställde de adliga och förnäma familjerna i Florens egna jaquardmönster i siden till nya familjemedlemmar och staden var under renässansen full av små sidenväverier.

I slutet av 1700-talet slog sig några av Florens mest framstående sidenväverier ihop för att skapa ett slagkraftigare kooperativ inom sidenhandeln. Ganska snart fick det nya företaget Antico Setificio Fiorentino rykte om sig att hålla högre kvalitet och ha vackrare mönster än de andra sidenväverierna i Florens.

Antico Setificio Fiorentino har sedan starten specialiserat sig på sidentyger av högsta kvalitet för inredning. Vackra frasiga, glänsande tyger till allt från stoppmöbler till de elegantaste gardiner, >

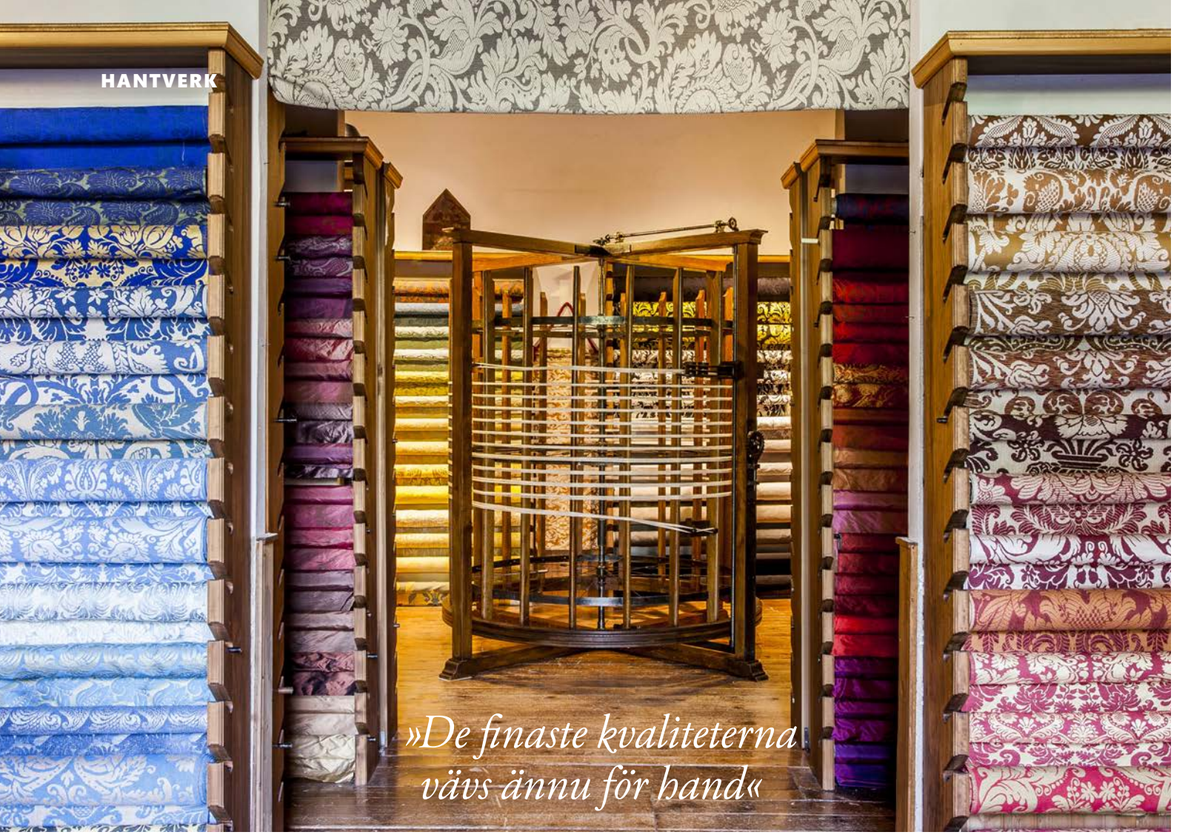

»De finaste kvaliteterna vävs ännu för hand«

Denna replika av Leonardo da Vincis vävstol spänner upp trådar för kantband. De stiliga sidentygerna kallas Broccatelli.

> draperier och väggklädnader. De flesta av tygerna vävs på så kallade jaquardvävstolar från slutet av 1700-talet. De finaste kvaliteterna vävs fortfarande för hand på vävstolar i trä. Några av de mest tätvävda tygerna vävs numera på elektrifierade vävstolar från mitten av 1800-talet.

Man väver inte bara tyger av siden, kantband är också en stor produkt och här finns flera vävstolar som är specialtillverkade för väveriet. Dyrgripen bland dessa maskiner är en vertikal varpmaskin designad av ingen mindre än Leonardo da Vinci. Denna är dock inte från hans levnad utan tillverkad i början av 1700-talet. Men den används fortfarande dagligen.

ÄNDA SEDAN STORHERTIGEN Leopold I av Toscana i slutet av 1700-talet donerade två vävstolar till Antico Setificio Fiorentino har sidenväveriet varit en favorit bland kungar och furstar över hela Europa. Tygerna klär sedan dess väggar och möbler i allt från Stockholms slott till Palazzo Madama i Rom och Kreml i Moskva.

Silkestråden som används är numera till stor del från Brasilien, som är en av de största producenterna. Förr användes dock silke från såväl Orienten som Italien – fram till början av 1900-talet var främst Toscana en stor producent av silke. Än i dag färgas allt silke som väveriet använder i Toscana med naturliga färger. Det görs för hand enligt traditionella metoder.

Porten till väveriet står öppen. Där inne hörs ljuden från de gamla vävstolarna.

På 1950-talet köptes sidenväveriet av Florenssonen och modeskaparen markis Emilio Pucci, som med stor framgång skaffat sig ett namn inom modevärlden. Med sina stora, moderna mönster blev Pucci snabbt en favorit bland dåtidens jetset och med hans gedigna kundlista vaknade det då ganska dammiga sidenväveriet till liv igen.

Efter Emilio Puccis död togs företaget över av dottern Laudomia, som lagt ner mycket möda på att bevara den kunskap och hantverkstradition som sidenväveriet har. Men efter flera år med sjunkande marknad och stora investeringar beslutade man att sälja sidenväveriet till Stefano Ricci och hans modehus.

Stefano Ricci är född och uppvuxen i Florens och har skapat ett modehus med betoning på klassiska herrkläder av högsta kvalitet. Under hans ledning har det gamla sidenväveriet med sina vackra lokaler, knarriga trägolv från 1700-talet och unika vävstolar blommat upp på nytt.

Förhoppningsvis kommer vi att få fortsätta att njuta av deras eleganta tyger under många generationer framåt. □

Den konstnärliga ledaren Chiara Berti inspekterar vävstolarna från 1700-talet.

Spolar med sidentråd redo för vävstolarna.

Detalj av en vävstol designad av Leonardo da Vinci.

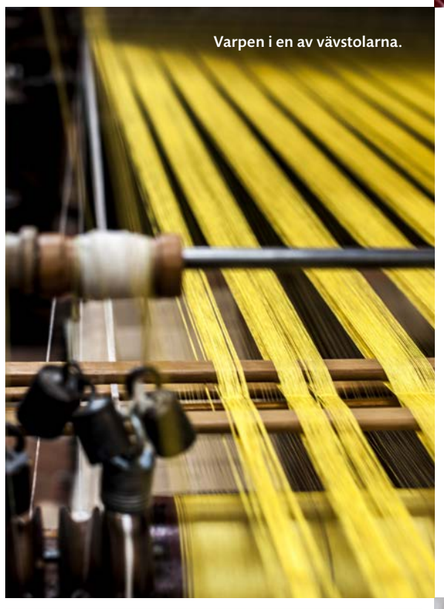

Varpen i en av vävstolarna.

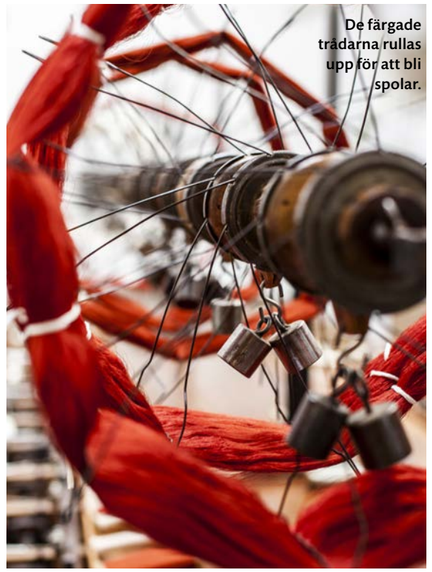

De färgade trådarna rullas upp för att bli spolar.

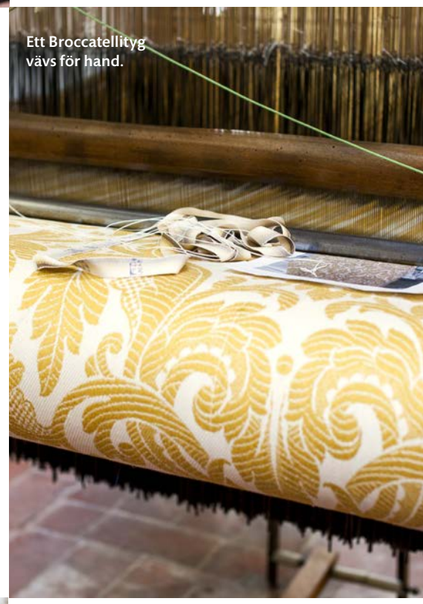

Ett Broccatellityg vävs för hand.

Dessa Ermisinotyger finns att se i butiken.

Här dubbelvävt Ermisino som glittrar i två färger.

Väveriet är mest känt för sina Broccatellityger.